

Bože słowo za nas

Jezus Chrystus praji: Pytajće najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć, tak so to wšitko wam přida. (Matej 6, 33)

Kóždy z nas čini sebi mjenje abo bóle swoje starosće. Njeh su to starosće wo strowotu, džělowe městno, přichod abo něšto druhe. Starosćujemy so wo wšelake wěcy – najmjenje pak wo Bože kralestwo a jeho prawdosć. A hrono za tutón měsac nam praji, zo měło runje to naša najwjetša starosć być. Ale što je z Božim kralestwom a jeho prawdosću mjenjene?

Bože kralestwo je najprjedy něšto, štož so jónu w přichodze zjewi. Tak so to nam znajmjeńša być zda. To wšak we wěstej měrje tež přitřechi. Ale hdyž z přichodom Božeho kralestwa ličimy, potom ma so to w našim žiwjenju pokazać; tež w tym, zo so po Božej woli mamy. Přez to so Bóh w našim žiwjenju přesaďi a nad nam knježi. Hdžež pak Bóh knježi, tam so něšto z Božeho kralestwa a jeho prawdosće zwoprawdži.

Boža prawdosć tola w tym

wobsteji, zo Bóh nam hrěšnym čłowjekam Bože kralestwo zmóžni. To so stanje přez wodawanje hrěchow a přez Božu móc, kotraž nam pokaza prawe žiwjenje po Božej woli.

Ale hdyž mamy so najprjedy wo Bože kralestwo a jeho prawdosć starać, hdže ja potom ze swojimi starosćemi a problemami wostanu? Sym ja tu sam na sebbe pokazany?

Hrono nam praji, zo so to, štož trjebamy, přida. Bóh nam jenož swoje kralestwo a swoju prawdosć njedari, byrnjež je to najwjetši dar, ale Bóh tež (kaž Luther w Małym katechizmje praji) „mje ze wšej potřebnosću a žiwnosću čěla a žiwjenja bohaće a wšědnje zastara“. Tehodla to njetrjeba naša najwjetša starosć być. A nimo teho tola wěmy, zo wšitke dobre dary wot Boha přińdu, tež hdyž wone přez čłowjeske ruki džeja. **S. Albert**

Před 425 lětami wuńdze přenja kniha w (delnjo)serbskej rěči

Łužiscy Serbja jako mały słowjanski lud, přez lětstotki zacpěwany a narodnje potłóčowany, njejsu přebohaći na narodnych róčnicach. Jedna z nich, na kotruž njeměli zabyc, je bjezdweła lěto wudaća přenjeje knihi w (delnjo)serbskej rěči. Před 425 lětami (1574) wuhlada mjenujcy w hornjołužiskim Budyšinje mała, blisko 200 stronow ličaca knižka, znata pod hornjoserbskim mjenom „Mollerowe delnjoserbske spěwarske a katechizm“, swětlo dnja. W originalu ma wona pak chětro dołhi němski napis: „Ein Ewigwrender Kirchen Calender / wie man den Sontags Buchstaben / die zeit zwischen dem Christage vnd Fastnacht gruendlichen erfinden moege. Auch ein Wendisches Gesangbuch / darinnen auff die Hohe Fest / die Introitus, Kyrie, & praefationes, in Lateinischer vnd Wendischer Sprache / vnd die Geistliche Lieder / auch etliche Psalmen Reimweise begriffen / neben den Gebetlein. Auch der Kleine Catechismus / mit dem Tauff vnd Traewbuechlein / Wendisch vertiret. Alles zu Gemeinem Christlichem Gebrauch vnd Nutz zusammen gebracht, geordnet / vnd propriis expensis publiciret, durch Magistrum Albinum Mollerum Straupicensem, Lusatae inferioris, Astronomiae Cultorem, et Ecclesiae Christi Pastorem. ANNO M.D.L.XX IIII. Budissin bey M. Wolrab 1574.“ Jenički zachowany originalny eksemplar wobsedzi džensa biblioteka Serbskeho instituta z.t.

w Budyšinje. Wón sluješe něhdy serbskemu wótčincej Arnoštej Muce, kiž bě jón 1900 Mačićnej bibliotece daril. Budyski eksemplar njeje dospoľny, faluja w nim w napisnje mjenowana astronomiska protyka a tež poslednej stronje katechizma. Wudawar a zestajer knihi je był delnjołužiski duchowny a astronom-protykar (!) *Albin(us) Moller(us)* z Tšupca (ně. Straupitz), cyrkwinskeje wsy a sydla něhdyšich němskich knjezow von Dohna, ležaceje mjez Choćebuzom a Lubinom. Jeho nan wuknješe tam službu oficiala (feudalnego služownika) a njeběše tohodla prawdžepodobnje Serb.

Wudaće tajkeje skerje skromneje knižki njezda so na přeni wokomik być něšto tak jara wažneho, zo měło so na to wulce spominać. Tomu pak tak njeje, dokelž stupi tu (delnjo)serbska rěč přeni raz w pisomnej formje do zjawneho žiwjenja. Před tym wužiwaše so wona jenož ertnje, jako rěčana rěč w swójbny a wjesny žiwjenju. W njej posrědkowachu so žiwjenske dožiwjenja, powědachu so bajki a spěwachu so ludowe spěwy.

Přeni wulki nastork k naložowanju serbskeho słowa tež zwonka swójbneho a wjesneho kruha je dała Lutherowa reformacija, kotraž žadaše sej podawanje Božeho słowa tež w maćernej rěči. W Lutherowym zmysle rěkaše to pak přenjetnje, hlownje w němskej rěči. Tola we Łužicomaj, kiž běštej tehdy zwonka wjetšich mě- ➔

Foto: K.A.

stow a němskich sydlenskich přestrjenjow do wulkeho džěla hišće ryzy serbskej, to njepláčeše. Hornjo- a delnjoserbski wjesnjan cyle jednorje němskim předowanjam njerozumješe. Tuž bě trjeba hłowne liturgiske teksty a kěrlušy, wosebje pak bibliju a Lutherowy katechizm přeložić tež do rěče hornjo- a delnjoserbskich wěriwych. Konkretnje přeložowarske džělo su při tym wukonjeli jednotliwi serbscy, druhdy tež němscy duchowni, bjeztoho so su so móhli zepěrać na někajku tradiciju. Nastate su tak wšelake rukopisy, kiž su so w cyrkwach jako pomocne srědky w Božich službach wužiwaše. Jenož někotre z nich su so zachowate, kaž na přikład přeložk Lutheroweho Noweho testamenta do narańšeje delnjoserbsčiny wot *Mikławša Jakubicy* z lěta 1548 abo delnjoserbski přeložk psalmow njeznateho awtora z druheje połojcy 16. lětstotka („Tehn psalter serbskey rhetzy“).

Mollerowa knížka je była,

kaž dopokazuja to němske napismo a tež napisy jednotliwych modlitwow a kěrlušow, wotmyslena w přenim rjedže za duchownych, mjenje za samych serbskich wěriwych, kiž su džě tehdy byli wšitcy hišće analfabeća a njejsu móhli čitać ani pisać.

Ale tež za duchownych, kubłanych jenož we lačonskej a němskej rěči, je wužiwanje serbskeju rěčow za spisowne potreby było zwjazane z wulkimi čěžemi. Njeje džě hišće eksistowała žana norma za woznamjenjenje serbsko-słowjanskich zwukow. Přeložowarjo su sej zwjetša njewotwisnje wot so a bjez nazhonjenow sami dyrbjeli wutworić swoje grafiske kombinacije, zložuju so při tym na jim znate němske pismo, štož njeje wězo přeco wotpowědowało słowjanskemu razej serbskeje rěče. To widźimy tež w Mollerowych tekstach, w kotrychž woznamjenjenja so serbske zwuki a jich kombinacije hišće jara njedoslědnje, tak zo je serbski tekst zdžěla hi-

šće čezko čitajomny. Přir. přikłady kaž: *JA wýrru weh Boga Wuša / neymotzneysego Stworessela Neba a Theye Dseme = Ja wěrju we Boga wósća, nejmocnejšego stwórišela njebja a teje zemje* abo *Gasch then Scheen schwoy kontz wehse = Gaž ten žeń swój kóńc weze.*

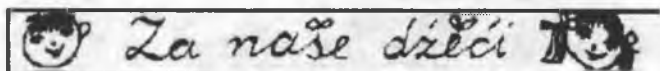
Njedźiwajo na to je Mollerowa kniha pak wažny mězownik we wuwicu (delnjo)serbskeho pisaneho słowa, kiž je so jenož z wulkimi čěžemi předrěć móhlo do zjawnosće, přenjatnje jenož cyrkwiskeje. Tež w Hornjej Łužicy to hinak było njeje. Přenja hornjoserbska čišćana kniha wuńdže pak hakle 21 lět po Mollerowej. Tež tu je to był Lutherowy Mały katechizm, přeloženy 1595 wot Hodžijskeho fararja *Wjaclawa Worjecha (Warichiusa)*. Po nim je pak hišće wjace hač 150 lět tralo, doniž njeje z přenjatnych skromnych spočatkow nastaloj samostatnej serbskej spisownej cyrkwiskeje rěči. W Hornjej Łužicy je sej při tym dobył wosebite

zaslužby něhdyši Budestčanski farar *Michał Frencl* (1628–1706) a w Delnjej Łužicy farar němskeho pochada *Jan Bogumił Fabricius* (1681–1741), kiž staj kóždy za so přeložiloj cyty Nowy testament do hornjo- resp. delnjoserbsčiny, nałožuju při tym hižo mjenje a bóle jednotny prawopis. Hornjoserbski Nowy testament je wušoť w lětach 1670–1706 a delnjoserbski w lěće 1709.

Bjez ewangelskeje cyrkwy, w Hornjej Łužicy pozdžišo tež katolskeje, a bjez narodnje zmyslenych serbskich duchownych njeby było džensnišuju serbskeju spisownej rěče njebychu Łužicy Serbja byli to, štož woni džensa su: europski kulturny narod.

Zo tomu tak je, mamy so mjez druhim džakować pioněram serbskeho pisaneho słowa, ke kotrymž słuša bjezdweľa *Albin Moller*, kiž je před 425 lětami wudať přenju serbsku knihu.

H. Šewc

Dziwne słowa

Husto spěwamy abo modlimy so na kemšach słowa kaž haleluja, gloria, kyrie eleison ... Wěš, što wono woznamjenjeja? Njejsu to tola serbske, ně, husto su to hebrejske słowa. Stary zakon biblije bě mjenujcy hebrejsce napisany, w rěči Židow. Tak su so někotre słowa hač do džensnišeho

w kemšacym porjedže zdžerželi. Wězo móhli tute słowa tež do serbsčiny přeložić. Husto pak bychy to potom sady byli, a tak wužiwamy krótsje cuze slowo.

Zo pak by kóždy na přichodnych kemšach wjace rozumił, sym mały słowničk přihotowała:

biblija	Swjate pismo – Bože slowo – Kniha knihow
cebaot	Bóh njebjeskich wójskow
epistola	list
gloria	česć
haleluja	Česćeny budź Bóh!
hamjeń	tak njech je
hosiana	Pomhaj tola!
kyrie eleison	Knježe, smil so!
japoštoľ	wotpóslanc
profet	wozjewjer Božeho słowa

Słědowacu stawizničku sym za tebe spisała, zo by słowničk hnydom wužiwać móhł/a a zo bych cí pokazata, kak dziwnje by klinčalo, bychmyli tež we wšědnym žiwjenju hebrejske słowa wužiwali:

Mały Jank přiběži woľajo k maćeri, kiž runje **epistolu** na wowku pisa. „Milenka je při wišnješćipanju z rěbla padnyła. **Hosiana!**“ „**Kyrie eleison!** Nadźijomnje so njeje chutnje zraniła“, zawoľa mać. Skoku z Jankom na zahrodu běži. Tam pak sedži Milenka wjesoła pod štomom a wišnje jě. „**Haleluja!** Wona je hišće žiwa!“, rjeknje wjesoła mać.

Waša Jadwiga

Wobnowjena Wochožanska cyrkej

Wochožanska wosada swjećeše sobotu, dnja 15. meje 1999, skónčenje šesć lět trajaceje renowacije swojeje cyrkwy. Wona je so zwonka a znutřka wobnowiła. Na swjedženske kemše bě wjele wosadnych přichwatało. Powitachu zastupjerjow LAUBAG a komunalnych a statnych zarjadow, mjez nimi knjeza Klinkerta, člona Zwjazkowneho sejma. Fararka knjeni Schröderowa džakowaše so wšitkim na renowaciji wobdželenym, wosebje pak knjeni Haschowej (Slepo), kotraž bě twarske džěla dohladowała, a Rjenčec molerскеj firmje z Dobrošic.

Město čitanja z biblije přečitachu so serbske a něm-

ske hrona, z kotrymiž je cyrkej wupyšena. Přédowanje měješe wyši konsistorialny rada knjěz dr. Hans Jochen Kühne ze Zhorjelca. Kemše přewodžachu pozawnowy chór z Běleje Wody, cyrkwinski chór a młodžinski chór z Wochoz. Skupina žonow a młodych holcow běše so Wochožansku serbsku drastu zhotowala.

Swjedženske kemše běchu tež wěnowane 250. jubilej natwara cyrkwe. Dotalne jubileje zložowachu so na lěto 1748. W archiwje pak namakachu so podložki, zo započa we wonym léce natwar wotpaleneje drjewjaneje cyrkwe, kiž bě dnja 25. julija 1749 dokončeny. Tuž je woprawnjene, hdyž so hakle lětsa 250. jubilej swjeći. Spominajo na 100. jubilej w léce 1848 předstaji so wosadnym w krótkej hrě, kak by tehdyši farar Jan Krawc swoju wosadu nazhonil, hdy by ju džensa wopytał. Wón by so jara džiwał: Čelno a polojca Wochoz stej so zhubiło, na jeju městnje je hluboka jama, za wsu stej wulka milinarnja, w cyrkwi njesedža

wjace žony a mužojo džěleni a na klětce stej samo žonska! W běhu sto lět je so wobraz wosady jara změnil.

We Wochožanskej cyrkwi su so wuchowali figury z něhdyšeje Čelnjanskeje cyrkwe. Jim je so lětsa dalša přidružila. Je to drjewjana postawa Marje Madleny, kotraž bě z lěta 1923 w Zhorjelskim muzeju zaměstnjena.

Po kemšach zhromadzi so wosada na swjedžen a kofej-piće w stanje. Z pomocu muzeja w Dešnje bě w starej šuli wustajeńca wo B. Šwjeli přihotowana. Na předań běše ilustrowana brošurka k stawiznam Wochožanskeje cyrkwe. Knjeni Waltraud Himmelreich z Hamora je ju na zakładze podložkow z cyrkwinskeho archiwa přihotowala. W njej je tež register wšitkich fararjow a kantorow.

Wochozy su wjes, kotraž ma čerpjec pod wliwom brunicy. To so tež na tutym dnju pokaza: Běše, kaž by ležala cyła wjes w kurjawje. Ale ně, wětrik duješe ze zapada, přinjesese se sobu proch z bliskeje jamy. Awto bě kaž z cokolom

Džěci we Wochožanskej serbskej drasće

Foto: Bigonowa

posypane. Tón wšak móžež zaso wotmyć – ale kak husto dyrbyja Wochoženjo tutón powětr srěbać! Zestupiwši z durjow cyrkwe hladaš na Čelnjanski puć. Wón pak hižo njewjedže do Čelna. Kónčak za cyrkwu je puć zašlahany z wysokim nasypom. Za nim

wuhladaš hišće wyši bager. Haj, wokolina Wochoz je so přeměnila – nic na jeje dobro. Cyrkej pak je wostała w srjedžišću wjeski, snano rjeńša hač hdy přjedy. Přejemy, zo by wona tajka rjana hišće dołho wosadže k Božej česći słužila. **M. Wirth**

Zeńdženje synody

Wot 22. do 25. apryla 1999 wotmě so w Drježdžanach 7. zeńdženje 24. sakskeje synody. Čežišća běchu:

- naša krajna cyrkej w dobrej medijow,
- nowa agenda,
- přemyslowanja k wójnje w Kosovje.

Slědowace rozprawysłyšachmy:

- wo džěle diakonije 1998 wot direktora J. Bohla,
- wo Lipsčanskim misionstwje wot direktora P. Große,
- wo přesadženju noweje struktury w našej cyrkwi wot wyšeho krajnocyrkwinskeho radźićela Graubnera.

Synoda zaběraše so z temu „medije“ wot pjatka wječora hač do soboty popołdnja. Pjatk wječor běchu rozmō-

wy z redaktorami w štyrjoch džěłanskich skupinach:

1. telewizija (MDR),
2. rozhlós (PSR, Antenne Sachsen a Evangeliums-rundfunk),
3. nowiny (SZ a Dresdner Neueste Nachrichten),
4. cyrkwinski tydzenik (Der Sonntag).

Farar B. Rychtar, zamołwity za rozhlós w našej cyrkwi, poda zawod na tutym wječoru. Wón powědaše, zo je při wudženju we Laplandže wažnu lekciju nawuknył, kotraž je wažna za to, štož wšitcy činimy, jako fararjo abo pola medijow: „Wažne su ryby, kotrež sy popadnył, nic te, kotrež sy nastrožil, pohnuł abo zajimował. Rybu njemōžeš nuzować zakusnyć. Wona dyrbi sama wot so přińć.

Měrjewožny. Jeli rěčiš přewjela abo pohibuješ so přenjeměnje, čeknje ryba. Štóž wudženje njelubuje, ženje njebudže dobry rybar. Wón dyrbi čakać móc, wšojedne, hač zyma je, hač so dešuje abo hač kuntwory kusaja. Wudu dyrbiš tam wučisnyć, hdžež ryby su, a njesměš čakać, zo k tebi přińdu.“ Sobotu porěča tež direktor telewizije H. Röhl z Lipska. Wón praji mjez druhim, zo su cyrkwe za žurnalistow wobćežni partnerojo. Cyrkwi pobrachuje jednotne wustupowanje, kaž to na přikład pola wulkich koncerow z wašnjom je. W telewiziji je emocionalnosć wažna wěc. Wón přeje sebi wjace emocionalnosće w swojej cyrkwi. Skónčnje: „My ludžo medijow trjebamy za rozmōłwu partnerow. Njebojće so! Mějće wjace chroblosće!“

Na boku wulkeje žurle předstaji so 20 wšelakorych medijow, zwjetša z Drježdžan, ale tež z Lipska a z Plauena. W interviewowej seriji předstajachu, kak informuja wo cyrkwi a kajke přeča maja na zastupjerjow cyrkwe. Prajachu, zo wobkedžbujahu husto přewulku zdźeržliwosć. Njerědko je zwěsćić: Čim jasniše prašenje, čim dlěša wotmołwa. Nawopak naspomnichu so tež njedobre nazhonjenja cyrkwe z medijemi.

Dotal plaćaca Lutherowa agenda bě so w lětach 1959 do 1962 zawjedla. Nowa agenda je so wot VELKD wobzamknyła a zawjedže so nětko pola nas 1. adwenta 1999.

Wona wobjimuje wšě znate džěle kemšow, dowola pak wjele wariantow a ma za ↵

to wobšěrnju zběrku tekstow. Zaleži na fararju, zo namaka prawe měřitko mjez znatymi a nowymi džělemi liturgije.

Za Saksku wuńdu hišće wuwjedženske postajenja, kotrež wobjimuju formy A, B a C za wšelake časy cyrkwinskeho lěta a formu D za kemše bjez Božeho wotkazanja. Při Božim wotkazanju móže so dale w Sakskej zwučena forma wužiwać. Šćehowace změny nadpadnu:

- wužiwanje psalma přidatnje abo město spočatneho kěrlušća,
- žadyn liturgiski postrow před dnjowej modlitwu,
- wěrywuznaće po předowanju město předowanskeho kěrlušća,
- wozjewjenja na hinašim městnje,
- „Stwor we mni, Božo ...“ so wjacje njespěwa.

Tute změny su so dotal hižo zdžěla wužiwali a njetrjebaja so w přichodže na kóždy pad naložować. Wěmy však, zo to, štož kemše wožiwja, tak a tak njeje z porjadami dopčěć.

Mała džělanska skupina (biskop Kreß a tři synodaljo) je přihotowała wozjewjenje synody k wójnje w Kosovje. Wo tym smy najprjedy we wuběrkach a potom w plenumje přemyslowali. Wozjewjenje synody je so hižo 30. apryla w Serbskich Nowinach wotčišćalo a zwuraznja starosć wo wuwice w Juho-

słowjanskej. Wone namołwja mjez druhim: „Bjez komdženja dyrbitej so wuhnaće a wojska namóc w Juho-słowjanskej skónčić. My so zasadžamy za to, zo zwjazkowe knježerstwo a partnerojo w NATO přenju kročel sčinja a lětađłowe nadběhi najprjedy zastaja, zo by so znowa pospyt k jednanjam zmóžnił, kotrychž wuslědk dyrbi zaručenje čłowjeskich prawow w Kosovje być.“ Na kóncu rěka w pismje: „Namołwamy wosady, w swojich modlitwach za kónc wójnny w Kosovje a za dobroprošenje za potrjechenych čłowjekow njepopušćić. Zdobom prosymy, zo bych wopory wójnny z pomocliwosću – tež přez dary – přiwzali a tym, kotřiž buchu z Kosowa wuhnaći a pola nas přiwzaci, swoju pomoc poskićeli.“

Handrij Wirth

Powěšće

Njeswačidło. Sobotu, dnja 6. junija, zetka so Wirthech swójbja w Njeswačanskej cyrkwi, zo by ze swjedžeńskim nyšporom spominała na kwas staršeju Elisabethy a sup. n.w. Gerharda Wirtha před 60 lětami. Najstarši syn Pawoł přédowaše na zakładže Božeho słowa „Budź swěrnny do kónca a budže či króna wěčneho žiwjenja data.“ Džěći a wnučki wobdžělchu so na nyšporje ze serbskimi a němskimi přinoškami. Swójbny swjedžeń bě potom w Lemišowje. Mjez druhim wobhladaču sej tež šulski muzej w Stróži.

Drježdžany. Dnja 25. julija swjeći Volker Kreß, krajny biskop Ew.-luth. cyrkwy w Sakskej, swoje 60. narodniny. Biskop Kreß je mnohim z nas znaty, bě wón tola nimale 10 lět superintendent w Budyšinje. Wón je w tutym času tež naše Serbske cyrkwinske dny husćišo wopytał. Zo tež nětko na Serbow zabył njeje,

pokaza so mjez druhim w Serbskeho zakonja přitomny. Přejemy biskopej, zo by Bóh jeho w jeho zastojnstwje tež w přichodže žohnował.

Zhorjalc. Biskop Ewangelskeje cyrkwy šleskeje Hor-

njeje Łužicy Klaus Wollenweber woswjeći 5. meje swoje 60. narodniny. Wón so wosebje za ekumeniske kontakty k ewangelskim cyrkwjam w Pólskej a Českej zasadžuje. Přejemy jemu Bože žohnowanje za jeho zamołwite zastojnstwo.

Přeprašujemy

04.07. – 5. niedžela po swiatej Troiicy

10.00 hodź. kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michalskej (sup. Albert)

13.30 hodź. kemše w Budestecach (sup. Albert)

08.07. – štwórtk

14.00 hodź. wosadne popođnje w Bělej Wodže (sup. Albert)

10.07. – sobota

14.30 hodź. wosadne popođnje we Wuježku pola Wósporka (sup. Albert)

11.07. – 6. niedžela po swiatej Troiicy

11.45 hodź. nutrnosć w rozhłosu (sup. Albert)

14.00 hodź. kemše w Njeswačidle (sup. Albert)

17.07. – sobota

15.00 hodź. wosadne popođnje w Hodźiju (sup. Albert)

18.07. – 7. niedžela po swiatej Troiicy

8.30 hodź. kemše z Božim wotkazanjom w Poršicach (farar Malink)

14.00 hodź. wosadne popođnje w Horach (sup. Albert)

24.07. – sobota

14.30 hodź. wosadne popođnje w Malešecach (sup. Albert)

25.07. – 8. niedžela po swiatej Troiicy

11.45 hodź. nutrnosć w rozhłosu (farar Malink)

01.08. – 9. niedžela po swiatej Troiicy

10.00 hodź. kemše w Budyšinje w Michalskej (sup. Albert)

13.30 hodź. kemše z Božim wotkazanjom w Budestecach (sup. Albert)

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow; wudawaćel a zamołwity: Serbski wosadny zwjazk, adresa redakcije/Adresse der Redaktion: Jerjowa/Heringstraße 15, 02625 Budyšin/Bautzen; Postvertriebsnummer: F 13145; zamołwity redaktor: superintendent Siegfried Albert (tel./fax: 03591/481280); čišć: Lausitzer Druck- und Verlagshaus GmbH/Serbska čišćernja, Hornčerska/Töpferstraße 35, 02625 Budyšin/Bautzen, zhotojenje a rozšěrjenje časopisa Pomhaj Bóh podpěruje Domowina-Verlag GmbH Ludowe nakładnistwo Domowina, Sukelnska/Tuchmacherstraße 27, 02625 Budyšin/Bautzen; Pomhaj Bóh wuchadza jónkroč za měsac. Lětny abonement plaći 10 hriwnow. Přinoški a dary na konto: Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen, Nr. 1000 028 450, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 855 500 00